

2025Z09568

Vragen van het lid **Postma** (Nieuw Sociaal Contract) aan de Minister van Economische Zaken over *de verplaatsing van industriële productie uit Nederland* (ingezonden 16 mei 2025).

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het bericht «De ene na de andere fabriek verdwijnt uit Nederland: wat gaat er mis?» waarin wordt geschetst dat meerdere grote fabrieken, zoals Tata Steel, Vredestein, Shell en Dow, hun productie (deels) uit Nederland terugtrekken onder meer vanwege hoge kosten en regeldruk?¹

Vraag 2

Herkent u het geschetste beeld dat industriële productie in Nederland structureel onder druk staat door een combinatie van hoge energieprijzen, toenemende internationale concurrentie, arbeidsmarktkrapte, regeldruk en beleidsmatige onzekerheid?

Vraag 3

Kunt u aangeven hoeveel industriële productiebedrijven in de afgelopen vijf jaar hun activiteiten hebben teruggetrokken, uitgesplitst naar sector en motieven (zoals energie, kosten, vergunningen)?

Vraag 4

Hoe verhouden de industriële elektriciteitskosten in Nederland zich tot die in landen waarmee wij concurreren? Kunt u een overzicht geven van de gemiddelde tarieven en nettatarieven?

Vraag 5

Acht u het wenselijk dat Nederland beschikt over een robuuste basis van maakindustrie, chemie, procesindustrie en circulaire productie?

¹ NU.nl, 15 mei 2025, «De ene na de andere fabriek verdwijnt uit Nederland: wat gaat er mis?». (<https://www.nu.nl/economie/6355615/de-ene-na-de-andere-fabriek-verdwijnt-uit-nederland-wat-gaat-er-mis.html>)

Vraag 6

Welke concrete beleidswijzigingen zijn sinds 2022 ingevoerd om het vestigingsklimaat voor industriële bedrijven te verbeteren, bijvoorbeeld op het gebied van netcongestie, vergunningenprocedures, investeringszekerheid en fiscale lasten?

Vraag 7

Hoe beoordeelt u de signalen van onder meer het Port of Rotterdam, de Algemene Werkgeversvereniging Nederland (AWVN) en ondernemersorganisaties dat Nederland aantrekkelijkheid verliest als investeringsland voor grootschalige industrie?

Vraag 8

Welke invloed heeft de stikstofproblematiek op investeringsbeslissingen van industriële bedrijven?

Vraag 9

Acht u het risico reëel dat het geleidelijk verdwijnen van energie- en kapitaalintensieve productieactiviteiten leidt tot verlies van strategisch verdienvermogen, exportcapaciteit en hoogwaardig werkgelegenheid?

Vraag 10

Bent u bereid om, samen met relevante departementen, regio's en de industrie zelf, te verkennen of een langjarig industrieakkoord of herindustrialisatieplan nodig is om het investeringsklimaat duurzaam te versterken?

Vraag 11

Deel u de analyse dat onzeker, gefragmenteerde of wispelturig overheidsbeleid bijdraagt aan de neiging van bedrijven om Nederland als vestigingsland te heroverwegen? Zo ja, welke structurele verbeteringen ziet u op dat punt als noodzakelijk?